

2023-04-21 Nr. NV-935

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-540 TAIS- 23-4083(2)	DĖL LYGIŲ GALIMYBIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1826 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3512		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2021-02-17	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narių grupė (*V. Čmilytė-Nielsen, S. Jovaiša, J. Džiugelis, A. Navickas ir kt.*) 2019 m. gegužės mėn. įregistravo naujos redakcijos Lygių galimybių įstatymo projektą (Įstatymo projektas). Jame pasiūlyta: įteisinti siejamąją diskriminaciją, daugialypę diskriminaciją, papildyti diskriminaciją socialinės padėties pagrindu šeiminių padėties požymiu; praplėsti Lygių galimybių kontrolieriaus kompetencijas (pvz., suteikti teisę duoti išvadą dėl lygių galimybių pažeidimo darbo ginčus nagrinėjančioms institucijoms, siūlyti Seimui kreiptis į Konstitucinį Teismą ir kt.); panaikinti įstatymo netaikymo išimtis religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, joms teikiant gaminius, prekes ir paslaugas religiniais tikslais ar švietimo ir ugdymo srityse, jei toks taikymas nesuderinamas su siekiu ugdyti vaikus religinių bendruomenių vertybes palaikančioje aplinkoje; panaikinti įstatymo netaikymo išimtį šeimos ir privataus gyvenimo srityse; įtvirtinti pareigą institucijoms ir organizacijoms imtis priemonių, kad asmenys, pateikę skundą dėl diskriminacijos, liudijantys ar teikiantys paaiškinimus bylose dėl diskriminacijos būtų apsaugoti nuo persekiojimo ir kt.

Vyriausybė 2020 m. sausio mėn. pabaigoje buvo pateikusi Seimui Vyriausybės išvadą dėl Įstatymo projekto, kuria pritarta Įstatymo projektui iš esmės, bet pasiūlyta jį tobulinti. 2016-2020 m. kadencijos Seimui nebaigus Įstatymo projekto svarstyti ir gavus nemažai Seimo narių ir nevyriausybinių organizacijų pastabų, naujos kadencijos Seimo valdyba 2021 m. sausio mėn. kreipėsi į naujos kadencijos Vyriausybę su prašymu pateikti naują Vyriausybės išvadą.

Seimas nuo Įstatymo projekto įregistravimo dienos jau yra priėmęs keturis Lygių galimybių įstatymo pakeitimus, šiuo metu svarsto dar vieną projektą. Dalis Įstatymo projekte pasiūlytų nuostatų jau yra priimta.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės pozicija dėl Įstatymo projekto – iš esmės pritarti tikslui, tačiau pasiūlyti Seimui jo nesvarstyti – formuluojama aiškiai ir tinkamai.

Paaiškinama, kad Įstatymo projekto siūloma nesvarstyti, **nes siekiant Įstatymo projekto tikslo, būtina sistemiskai peržiūrėti Lygių galimybių įstatymą ir Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą** ir juos pakeisti taip, kad teisinis reguliavimas iš esmės nesiskirtų. Siekdama tobulinti teisinę apsaugą nuo diskriminacijos ir Lygių galimybių kontrolieriaus veiklos reglamentavimą, **kompleksinius pasiūlymus dėl aktualių įstatymų pakeitimų, SADM ketina pateikti po to, kai ES Taryba priims Tarybos direktyvas, kurios šiuo metu svarstomos***. Šie pasiūlymai bus rengiami įvertinus tarptautinių organizacijų rekomendacijas, ES Teisingumo Teismo praktiką bei minėtų direktyvų nuostatas.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Atsižvelgiant į tai, kad yra siūloma Įstatymo projekto nesvarstyti, šiuo metu taikomas įgyvendinimo mechanizmas nesikeis.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

SADM 2022 m. IV ketv. rengė viešąją konsultaciją „Apsauga nuo diskriminacijos – ar teisinė apsauga veikia?“ (*rezultatai paskelbti epilietis.lrv.lt interneto svetainėje*). Konsultacija parodė poreikį įtvirtinti daugialypės, siejamosios diskriminacijos formas, papildomus diskriminacijos pagrindus (pvz., dėl odos spalvos), išplėsti apsaugą nuo diskriminacijos savarankiškai dirbantiems, peržiūrėti subjektų pareigas švietimo, darbo srityje, valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų pareigas. Šios viešosios konsultacijos rezultatai bus įvertinti SADM rengiant projekte numatytus kompleksinius pasiūlymus.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Kritinių nesuderintų pastabų nėra. Projektas suderintas su Finansų ministerija, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Teisingumo ministerija.

Prieš projektą svarstant Vyriausybės posėdyje, siūloma rengėjams patikslinti projektą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023-04-20 išvadoje Nr. NV-930 pateiktas pastabas.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Daiva Buivydaitė-Garbštienė

Socialinės politikos grupė, vyresnioji patarėja

**Tarybos direktyvos dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų vienodo požiūrio į asmenis, nepriklausomai nuo jų rasinės ar etninės kilmės, srityje, vienodo požiūrio į asmenis, nepriklausomai nuo jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, užimtumo ir profesinėje srityje, vienodo požiūrio į moteris ir vyrus socialinės apsaugos srityje ir dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo, kuria panaikinami Direktyvos 2000/43/EB 13 straipsnis ir Direktyvos 2004/113/EB 12 straipsnis, bei EP ir Tarybos direktyvos dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų dėl vienodo požiūrio į moteris ir vyrus ir vienodų jų galimybių užimtumo ir profesinės veiklos srityje, kuria panaikinami Direktyvos 2006/54/EB 20 straipsnis ir Direktyvos 2010/41/ES 11 straipsnis projektai*